

Portfolio -verkkojakson (2.2. - 5.3.2004) yhteenveto

1. Johdanto – hankkeiden arvioinnista portfoliotyöskentelyn tukemiseen

TieVie-kouluttajakoulutuksen Portfolio-verkkojakso toteutettiin nyt vuonna 2003 – 2004 ensimmäistä kertaa mainitun nimisenä. Jakso on toiminut aiemmin Hankkeiden arviointi-verkkojakson nimellä, koska keskeisessä roolissa sen aikana ovat olleet osallistujien omat kehittämishankkeet ja niihin liittyvä palaute, jota osallistujat keräävät ja dokumentoivat koulutuksen aikana. Palautteen keräämisen tapoihin on perehdytty ensimmäisessä lähiseminaarissa, kun taas verkkojaksolla on tuettu tämän koko koulutusprosessin aikana kerätyn palautteen jäsentämistä ja analysointia. Kehittämishanke ja siihen liittyvä palaute liittyy läheisesti henkilökohtaiseen portfolioon ja on luonnollisesti kiinteä osa portfoliotyöskentelyä edelleen. Nimenmuutoksella haluttiin kuitenkin vielä korostaa sen toiminnan merkitystä, mikä jaksolla nähdään erityisen oleellisena: itse koulutukseen liittyvää portfoliotyöskentelyä ja sen tukemista. Konkreettisen portfolio tuotoksen aikaansaaminen koetaan suhteellisen haasteellisena tehtävänä, sillä pitkään jatkunutta prosessia sekä sen antia ei ole helppoa rajata saati dokumentoida. Pohdintaa herätti koulutusta suunnitellessa kyseisen verkkojakson ajankohta, joka sijoittuu koulutuksen loppuun portfolion kuitenkin ollessa suoritus, jota on tarkoituksena työstää koko koulutuksen ajan. Tämän viimeisen verkkojakson merkitys portfoliotyöskentelyn kokoajana ja nimenomaan lopullisen portfolion valmiiksi saattamisen kannalta on kuitenkin aiempiin kokemuksiin pohjautuen nähty olevan niin suuri, että jaksos nimi päätettiin muuttaa.

2. Verkkojakson tavoitteet ja verkkoympäristö

Portfolio -verkkojakson (2.2. - 5.3.2004) ensisijaisena tavoitteena oli tukea TieVie-kouluttajakoulutuksen portfoliotyöskentelyä ja toimia konkreettisena tukena henkilökohtaisen näyteportfolion ensimmäisen luonnoksen suunnittelussa ja valmiiksi työstämisessä. Toisena tärkeänä tavoitteena oli tarjota osallistujille mahdollisuus peilata portfolioon ja oman itsen ammatilliseen kehittämiseen liittyviä ajatuksia ja jakaa asiantuntijuutta verkossa yhdessä kollegojen kesken.

Toiminta jaksolla tapahtui Turun yliopiston palvelimelle rakennetussa WebCT-oppimisympäristössä keskustelualueella. Oppimisympäristö oli laadittu rakenteeltaan mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta tekniikka ja uuden toimintaympäristön opettelu ei veisi aikaa itse oppimisprosessilta. Etusivulla oli kolme pääkuvaketta, joista ensimmäisen alta löytyivät toimintaohjeet aikatauluineen, toisesta pääsi siirtymään keskustelualueen foorumeihin ja kolmannen alla oli oman kiinnostuksen mukaan hyödynnettäväksi tarkoitetut jaksos oheismateriaalit juonnetun linkkilistan muodossa.

Tervetuloa verkkojaksolle!

Sivulta oli lisäksi WebCT:n ns. kurssivalikossa linkit TieVie-portaaliin, kalenteriin jossa merkittynä jakson deadlinet, suoritukset -työkaluun omien suoritusten seuraamiseksi sekä materiaalin tulostus -työkaluun.

3.Toiminta verkkojaksolla

Verkkoon keskustelualueelle oli luotu foorumi 'Yhteiset asiat', jota käytettiin jakson yleiseen ohjaukseen ja yhteiseen kommunikointiin kaikkien osallistujien kanssa – siellä oli mahdollisuus mm. kysyä ohjaajilta ja kanssaoppijoilta asioita jakson suorittamiseen, sisältöön ym. liittyen. Tehtävät ja niihin liittyvä keskustelu toteutettiin kuitenkin ensisijaisesti verkkoryhmien keskustelufoorumeilla, joita luotiin eri ryhmille kullekin omansa viikoittaisten teemojen mukaan. Kantavana työskentelytapana oli asioiden pohtiminen viikoittaisten teemojen mukaisesti, ja oman puheenvuoron tuottaminen sekä osallistuminen verkkokeskusteluun sen pohjalta. Keskustelun aikaansaamiseksi jokaista ohjeistettiin laatimaan puheenvuoronsa loppuun keskustelua edesauttava elementti (esim. kysymys, väite yms). Työskentelyyn houkuttelevana porkkanana yritettiin tuoda esille erityisesti mahdollisuus liittää keskusteluun sisältyvät pohdinnat osaksi omaa portfolioa. Jakson viimeisellä viikolla portfolioiden ensiluonnokset julkaistiin verkkoalueella ja keskustelua käytiin vertaispalautteenannon merkeissä.

4. Ohjaus verkkojaksolla

Verkkojakson ohjaus käsitti ohjaavan verkkomateriaalin ja verkkotuutoroinnin. Verkkoon laadittiin selkeät toimintaohjeet teemoineen ja aikatauluineen, ja osallistujat ohjattiin näiden pariin verkkojakson sähköpostitse lähetetyllä aloitusviestillä. Osallistujat jaettiin neljään verkkoryhmään juonneryhmien mukaan, ja jokaisella verkkoryhmällä oli lisäksi oma verkkotuutori, joka vastasi oman ryhmänsä ohjaamisesta kerraten toimintaohjeet aina uuden viikon alkaessa ja huolehtimalla vastausten löytymisestä foorumilla mahdollisesti esitettyihin kysymyksiin. Tuutorin rooli keskusteluun osallistumisessa oli sisällön suhteen melko passiivinen. Tehtävänä oli pikemminkin työskentelyn käyntiin saattaminen, osallistujien välisen vuorovaikutuksen tukeminen ja vertaiskeskusteluun osallistumisen rohkaiseminen. Ohjauskanavana jaksolla verkon lisäksi toimi sähköposti, jonka kautta selviteltiin erityisesti teknisiä ongelmia, mutta myös muistuteltiin osallistujia verkkoon kirjautumisesta, keskusteluteeman vaihtumisesta yms.

5. Verkkoympäristön käyttö ja verkkojakson toimintaan osallistuminen

Verkkoon kirjautui Portfolio-verkkojaksolle sisään 76 opiskelijaa eli n. 80 % TieVie-kouluttajakoulutuksen osallistujista. Aktiiviseen toimintaan osallistui opiskelijoista 60 eli n. 65 % osallistujista.

6. Verkkojakson keskusteluteemat ja niihin liittyvän keskustelun sisältö

(Teema 1: Portfolion aineisto ja rakenne / vk 6-7)

Portfolio-verkkojakson kahdella ensimmäisellä viikolla tehtävänä oli kootun portfolioaineiston kuvailu, sekä oman portfolion rakenteen hahmottaminen ja kuvailu verkossa otsikkotasolla. Alussa oli selkeästi nähtävissä portfolion kokoamisen haasteellisuus ja aloittamisen vaikeus. Myös portfolion muoto askarrutti monia. Potfoliotyöskentely oli mielletty koko koulutuksen aikaiseksi prosessiksi, mutta käytännössä monella oli jäänyt sen aloittaminen kuitenkin nimenomaan viimeisen verkkojakson varaan. Toisaalta portfoliotyöskentelyn ohjeistus oli koettu selkeäksi ja asiaa hyvin eteenpäin vieväksi.

"... Portfoliotyöskentely taitaa lähteä minunkin puolestani hitaanlaisesti alkuun; valitettavasti homman sisäistäminen on jäänyt tähän viime vaiheeseen, vaikka meitä on taidettu asian tärkeydestä ja portfolion koostamisesta muistutella pitkin matkaa."

"...Liekö muutosvastarinta vai insinöörilogiikka, mutta en ole saanut tähän asiaan tartuttua, kun en ole tehnyt koskaan aiemmin portfoliota. Ja vaikka se alitajunta on asian kanssa puurtanutkin, mitään valmista ei ole."

"...Aloittaminenhan tässä on se vaikeinta. Tosin huomasin että tuolla www.tievie.fi sivuilla on hyvät portfolion tekemiseen auttavat kysymykset, joten ajattelin lähteä siitä liikkeelle."

"...Tuo ohje on toiminut napanuorana joten osa lähipäivien jälkeisistä pohdinnoista on peilattu ohjeessa annettuihin kysymyksiin. Haasteeksi nousee se, miten saan tämän jakson aikana työstettävän portfolion istumaan kokonaisuuteen elikä myös kaikkeen muuhun, mitä työssäni teen."

"...Ongelmallisinta on ajan puute, ei niinkään portfolio, koska samaan aikaan on menossa: oma opetus (25 tuntia/vk), opetusharjoittelu, tämä koulutus ja oma tutkimukseni kirjoittaminen!!!!!!"

"...Työni dokumentointi on ehkä työläin, koska olen työssäni sekaantunut liian moniin tehtäviin. En kohta enää itsekään käsitä kuinka moneen soppaan olen lusikkani upottanut."

Keskustelua herätti luonnollisesti portfolion laajuus ja käyttötarkoitus. Ajatusta portfoliosta pelkästään TieVie-kouluttajakoulutuksen suoritteena ei välttämättä koettu työskentelyyn motivoivana, vaan portfolion merkitystä pohdittiin pikemminkin laajemmassa mittakaavassa. Osa piti portfoliota merkittävänä oman hankkeen ja sen edistymisen

kuvaajana. Keskustelussa nostettiin myös esille kysymykset portfolion tarpeellisuudesta ja todellisesta käyttökelpoisuudesta tulevaisuudessa, TieVie-kouluttajakoulutuksen jälkeen. TieVie-portfolion nähtiin mm. olevan mahdollinen ensimmäinen askel kohti omaa yleisempää tai vaihtoehtoisesti johonkin erityiseen käyttötarkoitukseen tarkoitettua portfolioa.

"...Omana työnäköni on pyrkiä niin liikkeelle kehittämishanketta ja sen ideoita ja jos siihen lisäksi pystyy rinnalle vielä oppimiskokemuksiaan kuvaamaan niin sepä olisi hyvä."

"...Itse ajattelin niin, että tuotan tässä tievie-koulutuksessa materiaalia ja pohdintoja omaan perusportfoliooni. Minulla on selkeä tarvetta perusportfolion kokoamiseen, koska minulla ei sellaista materiaalivarantoa vielä ole olemassakaan. Kaikki on siis "kotiinpäin". Näyteportfolion miellän enemmänkin tiettyä tilannetta esim. viran tai työpaikan halua varten laaditulta portfolioilta, jossa asioiden käsittelyä ohjavat mm. työhakuilmoituksessa esitetyt "vaatimukset"."

"... Olisi ihan mukavaa kuvata omaa tv-tietä, mistä se on alkanut, millainen on ollut lähtötilanne, miten tähän koulutukseen on joutunut ja mitä tässä oppinut. Tällöin näkökulma muodustuisi hieman laajemmaksi ja siitä olisi ehkä paremminkin hyötyä."

"...Itse olen ajatellut, että keräisin portfolioon kurssin aikana eri aihealueista uutta oppimaani tai soveltamaani tietoa. Niinpä portfolioni pääotsikot olisivat jotain tyyliin Pedagogista uutta, Teknistä uutta, Orgaanista uutta :) ja ajattelin niissä pohtia kurssin aikana syntyneitä ajatuksia ja niiden konkretisoitumia (jos olen jotain kurssilla oppimaani jo hyödyntänyt opetuksessa tai muuten työssäni)."

"...Haluan kuitenkin ajatella tätä portfolioa enemmän hyödyllisinä muistiinpanoina itselleni ja siksi, vaikka lähtisin kirjoittamaan portfoliotekstejä hanketta ajatellen, olisivat tekstit hyödyllisiä myös yleisemmin ajateltuna."

"...Ajattelin lähinnä sitä, että kun esim. yliopistoportfolioni on kovasti painottunut opetusasioihin, koska niitä olen eniten tehnyt, voisin tässä tievie-portfoliossani yrittää erityisesti miettiä niiden aihealueiden asioita, joiden kanssa olen toistaiseksi vähemmän tuttu."

"...Pohdittuani portfolioni sisältöä, nään sen nyt työni ja oppimisen dokumentaationa. Sekä työssäni, että tässä tievie-koulutuksessa on kerääntynyt paljon dokumentteja kannettavani kiintolevyille. Vaikka ne ovatkin hyvässä järjestyksessä aiheen mukaisesti kansioissa, on kokonaisuuden hahmottamisen kannalta jo korkea aika koota ne yhteen. Jotenkin ajattelen portfoliotani myös jonkinlaisena portaalina tiedon lähteilleni."

"...Ajattelin nyt tehdä sellaisen pohjan josta pienillä muutoksilla saa vaikkapa työnhakuun kelpaavan dokumentin."

"...Haluan, että voin jatkossa käyttää TieVie-portfoliota yliopistoportfolion liitteenä tms."

"...Aion kuitenkin yrittää tehdä tästä jonkinlaisen opetusansioiden portfolion, josta olisi ehkä hyötyä minulle ja muillekin."

"...TieVie-koulutuksen jälkeen tarkoituksenani on kehittää sivustoa siten, että TieVie ei saa enää niin paljon painoarvoa, vaan siirrän ne laajemman otsikon esim. täydennyskoulutus alle."

Portfoliorungot noudattivat rakenteeltaan melko samansuuntaista kaavaa kautta linjan. Tuotosten persoonallisuus tuli esille lähinnä eri osioiden erilaisissa painotuksissa sekä otsikoinnissa. Oman rungon tekemisen tukena käytettiin annetun ohjeistuksen lisäksi toisilta saatuja esimerkkijä.

(Teema 2: Ammatillinen minäkuva / vk 8)

Toisella viikolla tehtävänä oli pohtia omaa ammatillista minäkuva. Viikon teema herätti mukavasti keskustelua verkkoryhmien foorumeissa. Teema koettiin kuitenkin melko henkilökohtaisena, mikä on luonnollistakin minäkuvan ollessa kyseessä.

"...Nyt tullaan siihen vaiheeseen portfoliota, jossa yksityisyys ja verkko-opiskelun avoimuus törmäävät toisiinsa ja kovaa! Joten vastailempa herätekysymyksiin hyvin yleisellä tasolla."

"... Muuten, olipa hauska tehtävä, kun sai puhua itsestään ja vain itsestään. Sattuupa harvoin moinen mahdollisuus kohdalle!"

"...Kyllähän tässä kirjoittaa yleisölle. Oma ammatillinen minäkuvani on kyllä oikeastikin ihan myönteinen, mutta silti sitä varmaan julkisesti entisestään kaunistelee. Tässä ei ehkä ihan niin paljon kuin työhönottajalle."

"...Tästä taisi tulla hiukan ylitsevuotava ja henkilökohtainen, mutta ehkäpä siitä on portfolion pohjaksi."

Pohdinnat olivat osittain hyvinkin syvällisiä ja niistä kuului kaikenkaikkiaan läpi positiivinen sävy. Oman itsen tarkasteluun paneuduttiin mielenkiinnolla ja vertaiskeskustelut toivat mukanaan uusia näkökulmia. Yleisvaikutelma oli se, että omien ominaisuuksien pohtimisen sekä keskusteluihin osallistumisen lomassa oltiin ehkä itsekkin hämmästyneitä omista kyvyistä, ansioista, saavutuksista ja siitä mitä kaikkea vuosien varrella sekä TieVie koulutuksenkin ainana oltiin opittu. Toisaalta yhteisenä piirteenä tuli esille se, ettei opittava koskaan lopu vaan edelleen löytyy uusia haasteita ja uusia horisontteja tavoiteltavaksi. Päällimmäiseksi jäi viikon keskustelujen pohjalta mieleen ajatus siitä, että tällaista itsearviointia ja reflektiota voisi olla hyvä harjoittaa enemmän ja säännöllisemminkin.

(Teema 3: Palaute / vk 9)

Viikon tehtävänä oli omasta työstä, toiminnasta ja hankkeesta saadun palautteen pohtiminen ja analysointi. Tämä teema vaikutti sisällöllisesti olevan ehkä yksi vaikeimmista koko verkkopaksoa ajatellen – ja palauteasia koettiin yleisesti jonkin verran hankalana käsitellä. Erityisesti hankalana asiana pidettiin vertaispalautetta ja etenkin sen pyytämistä kollegoilta. Toisaalta palaute nähtiin ehdottomasti tärkeänä ja keskeisenä asiana oman kehittymisen kannalta.

"...Palautteen antamisessa on kyse taitolajista siis molemminpuolisesta kyvystä osata antaa ja vastaanottaa palautetta, huolimatta siitä onko se positiivista tai negatiivista. Palautteen tarkoituksena on olla rakentavaa. Loppujen lopuksi kysymys on informaation välittämisestä kertojalta kuulijalle."

"...Jostain syystä palaute jo sanana mielletään negatiiviseksi. Ihminenhan on ns. **kehuvetoinen**, joten monesti hyvätkin parannusehdotukset tulkitaan palautteenannossa väärin negatiivisiksi."

"...Opetuksen yhteydessä se käy kyllä rutinoituneesti ja luontevasti ja opiskelijoiden näkemyksiä opetuksestani ja kursseistani minulla kyllä on. Mutta sitten kollegapalaute, vertaispalaute tai miksi häntä kutsuukin. Oletteko keksineet tämän palautteen keräämiseen jonkin toimivan tavan, jotka ei tunnu liian kiusalliselta kehuja kalastelulta?"

"...Mutta palautteen saaminen on kehittävää, joskus vahvakin kritiikki on parasta palautetta. Toteamukset "kyllä se oli aivan hyvä" eivät liikauta minnekään."

"...Joo, kyllä tämä minustakin tuntuu aika erikoiselta tämä kollegapalaute. Toisalta ajattelin, että mikäs siinä, nyt on ainakin hyvä syy kysyä..."

Palautteesta puhuttaessa keskusteluissa tulivat esille palaute omilta opiskelijoilta, palaute kollegoilta ja TieVie-koulutuksen osalta palaute omasta hankkeesta. Yhtä mieltä oltiin siitä, että palautteen saamiseen ei suhtauduttu neutraalisti, vaan sen koettiin jollakin tasolla vaikuttavan omaan ajatteluun olipa se sitten positiivista tai negatiivista. Keskustelua käytiin palautteen laadusta sekä mm. siitä, mikä loppujen lopuksi mielletään palautteeksi. Kerätyn kirjallisen palautteen ja arvioinnin lisäksi pidettiin tärkeänä myös meille jokaiselle "siinä sivussa" erilaisten tilanteiden tai keskustelujen lomassa annettua palautetta, joka ei useinkaan tarpeeksi saa ansaitsemaansa huomiota. Mielenkiintoisena aspektina huomioitiin sekin, että palaute ei välttämättä aina ole suullista tai kirjallista vaan voi ilmetä esim. työyhteisössä tai erilaisilla asiantuntijafoorumeilla muillakin tavoin.

"... huomaan usein kiinnostäväni enemmän huomiota negatiivisiin kommentteihin kuin positiiviseen palautteeseen huolimatta siitä, että jälkimmäistä esiintyy paljon enemmän kuin ensin mainittua. Itsekritiikkisyys nostaa alituisesti päätään ja rupean pohtimaan missä toimin väärin ja mitä voisin ensi kerralla parantaa. Toisaalta myönnän, että jokainen positiivinen palaute antaa paljon lisäenergiaa ja lisää uskoani siihen, että olen oikealla polulla kehittämishankeessani."

"...Työkavereiden kanssa olen keskustellut asiasta lähinnä kahvipöydässä ja siinä on tullut esiin monta uutta asiaa."

"...Onhan se kivempi saada kehuja kuin toruja. Mutta jos palautteessa on sisältöä, niin negatiivinen kuin positiivinen palaute vie eteenpäin."

"... sanoisin, ettei pitäisi niinkään kiinnittää huomiota suullisiin palautteisiin, vaan luotettavimpia mittareita ovat monet muut asiat, kuten rahoitetut projektit, apurahat, julkaisut yms."

(Teema 4: Oma portfolioluonnos ja vertaispalaute/ vk 10)

Viikon tehtävänä oli oman portfolioluonnoksen/näytteen tuominen keskustelualueelle ja vertaispalautteenanto. Portfolioluonnoksia alkoi ilmestyä keskustelualueelle pikkuhiljaa. Vaikka aikataulu oli ollut tiukka, jaksettiin työskentelyyn motivoitua kunnioitettavan hyvin. Myös vertaispalautevelvoite otettiin tunnollisesti vastaan ja kaikki huolehtivat vastuullisesti omasta panoksestaan. Parien löytämisessä ei ilmennyt sekaannuksia ja käytännössä työskentely sujui moitteettomasti.

Erilaisia portfoliotuotoksia löytyi laidasta laitaan. Toiset antoivat lähinnä näytteen portfolionsa rakenteesta sekä ulkoasusta ja ilmoittivat täydentävänsä tekstiä myöhemmin. Kaikilla ei rakennekaan ollut valmiiksi päätetty, kun taas jotkut olivat tehneet jo täysin valmiin tuotoksen. Portfolion muoto oli usein www-sivu, mutta suorastaan yllättävän moni tuotti portfolionsa ainakin tässä vaiheessa mm. word-dokumenttina. Sisällöllisesti portfolioissa korostui osalla oman hankkeen ja/tai työyhteisön näkökulma, osa taas keskittyi kuvaamaan lähinnä TieVie-kouluttajakoulutukseen liittyvää oppimis- ja kehitymisprosessia ja sen eri etappeja. Ohjaajana kuvailevampaa ja analysoivampaa otetta koko koulutuksen aikaiseen henkilökohtaiseen kehitymisprosessiin osallistujan näkökulmasta jäi tämänhetkissä portfolioluonnoksissa jonkin verran kaipaamaan.

7. Osallistujapalaute

Osallistujapalautteen pohjalta toimintaan osallistuminen verkossa oli keskimäärin koettu kohtuullisen aktiiviseksi. Jaksolla osallistujia kannusti koulutuksen lopun hämmöittäminen ja konkreettisen portfoliosuorituksen aikaansaaminen, selkeä ja johdonmukaisesti etenevä aikataulu ja tehtävät. Negatiiviseksi koettiin hiihtolomat, työ- ja muut kiireet sekä se ettei keskusteluun panostettu kaikkien osalta kunnolla.

Jakson työskentelytapoihin oltiin yleisesti ottaen melko tyytyväisiä. Jakson parhaana antina koettiin se, että työskentely tuki jakson tavoitetta ja auttoi konkreettisesti oman portfolion työstämisestä. Myös mahdollisuuteen työskennellä itsenäisesti ja joustavasti oltiin tyytyväisiä. Jakson materiaalit saivat myös kiitosta. Aikataulun napakkuus ja ohjeiden selkeys sekä yksinkertaisuus kantoivat työskentelyä eteenpäin sekä vaativat tietynlaista rutiinia osallistujilta. Toisaalta aikataulua olisi toivottu hieman löysemmäksi ja itse portfoliotuotoksen tekemiselle

oltaisiin haluttu enemmän aikaa. Ohjaajan panosta verkkokeskustelun aktivointiin ja motivointiin olisi kaivattu lisää, mutta muuten ohjausta ja tukea koettiin olleen riittävästi. Vertaisarviointi viimeisellä viikolla herätti jonkin verran kritiikkiä.

Osallistujien välistä vuorovaikutusta ja dialogia koettiin esiintyvän jonkin verran mutta sitä olisi voinut syntyä enemmänkin. Väsymys ja kiire löivät oman leimansa jakson työskentelyyn. Keskustelut ja muiden osallistujien tuotokset koettiin kuitenkin enimmäkseen mielekkäinä ja kiinnostavina, kuten jakson muu sisältökin. Vertaiskeskusteluissa keskustelijat tunsivat oman vastuunsa reagoiden ja antaen palautetta toisten viesteihin. Palautteenantoa ja sitoutumista yhteiseen työskentelyyn myös arvostettiin ja se nähtiin eteenpäin kannustavana voimana ja yhtenä motivaation lähteenä. Vastavuoroisuus keskustelussa koettiin tärkeänä, vaikka kovin kiinteää verkkoyhteisöä ei kuitenkaan koettu jakson aikana muodostuvan.

8. Ohjaajan näkökulma jakson onnistumisesta

Portfolio-verkkopakso onnistui ohjaajan näkökulmasta suhteessa jakson tavoitteisiin melko hyvin. Portfolion tekoprosessi saatettiin alulle ja omia ajatuksia saatiin jaettua sekä peilattua vertaiskeskusteluissa mitä luultavammin sen verran kuin tarpeelliseksi koettiin. Osallistuminen verkkoon kirjautuneilla opiskelijoilla oli suhteellisen aktiivista. Väsymystä oli kuitenkin tässä vaiheessa koulutusta havaittavissa osallistujissa sekä suoraan tekstin riveiltä että rivien välistä luettuna. Keskustelu oli lopulta enemmän suoritepainotteista kuin syvällistä ja dialogista. Toisaalta myös verkkopakson rakenne tehtävien tuki juuri toteutuneen kaltaista keskustelun muotoa ja asetelmaa.

Hiihtolomat, jotka sattuivat jakson ajankohtaan ympäri Suomen, sotkivat kuvioita ja aikatauluja ja varmasti omalta osaltaan vaikuttivat jakson osallistujamäärän katoon. Tuutorin rooli verkkopaksoilla oli melko etäinen. Aktiivisempi, keskustelelevampi ote ja motivaattorina toimiminen olisi voinut palvella opiskelijoita paremmin juuri näin koulutuksen loppuvaiheessa. Jakson kehittämisen näkökulmasta nousi entistä voimakkaammin esille kysymys siitä, miten jakson sisältöä saisi limitettyä koko koulutuksen aikavälille palvelemaan paremmin opiskelijoiden tarpeita ja tukemaan tavoitetta portfolion tuottamisesta prosessina.